

mod disse Udgifter. Men med hvilken Ret lader man indenlandske Aktieselskaber og Brænderier opkræve Millioner i Toldbeskyttelse paa Forbrugernes Beføstning? Seg indrømmer, at det ikke er hele Toldbeskyttelsen, der udnyttes; men efter de Oplysninger, jeg har modtaget, udnyttes den for Tiden med rigelig 5 Ore pr. Pot, svarende til ca. $1\frac{3}{4}$ Million Kr. aarlig. Man vil herefter kunne opkræve en Stat af ca. $1\frac{3}{4}$ Million aarlig paa indenlandsk Brændevin ud over den Stat, der nu gaar i Statskassen, uden at forbyde Brændevin for Forbrugerne. Nu lader man disse $1\frac{3}{4}$ Million gaa fra Forbrugernes i Aktionærernes Summe i Stedet for at lade dem gaa i Statskassen. Ved Hjælp af disse slet anvendte $1\frac{3}{4}$ Million Kr. vilde man kunne gennemføre mange sunde og gavnlige Samfundsreformer, men vi maa uheldigvis ikke rokke ved den hellige Toldbeskyttelse, og derfor høre vi heller ikke noget om denne Omlægning af Brændevinsstaten. Vi afvises tværtimod med Harme, saa snart vi komme ind paa at omtale Brændevinsindustrien, Bomuldsfabrikationen, Gardinfabrikationen og mange andre Industrier i Forbindelse med en Nedsættelse af Toldbeskyttelsen. Og naar der her i Tinget er enkelte Herrer, maaste ikke saa faa, der erklære: vi ville ikke gaa med til en Brændevinsstat, den vilde ramme Forbrugerne paa en højst uheldig Maade, vil jeg dertil sige: De ere jo faktisk Nar efter Nar gaaede med til en aldeles ublu Forsøgelse af Brændevinsbestatningen gennem Toldbeskyttelsen. Er der nogen Mening i at lade det store Samfund være uoplyst om dette Forhold? Er det ikke langt rigtigere at sige: Ja, vel vil jeg gaa med til en Brændevinsbestatning; men Brændevinen behøver ikke at forbydes for Forbrugerne med en eneste Ore; thi de $1\frac{3}{4}$ Million kunne overføres fra Brændevinsbrænderne til Statskassen, saa er den Reform gennemført. Vil man saa dertil svare: Saa sætte vore indenlandske Brænderier Prisen 5 Ore højere op, saa svarer jeg, at det har man et nemt Middel til at forhindre, man nedsætter simpelthen Toldbeskyttelsen, saa ere de affaarne fra det Eksperiment. Endvidere vil jeg i Forbindelse med Brændevinsstaten — jeg skal straks være færdig, jeg haaber, det vil være en almindelig Lettelse, naar jeg slutter (Stemmer: Nej!) . . . Ja, jeg vil dog nu slutte og med Hensyn til Brændevinsstaten bemærke, at jeg i og for sig aldrig har været en principiel Modstander af den; men jeg er en principiel Modstander af, at man gør Forsøg paa at paalægge den fattige Mand gennem Tolden paa hans Snaps ny Byrder, som man saa be-

frier, mere heldig stillede Medlemmer af Samfundet for. Det er ikke retfærdigt, det er ikke moralsk at indføre Brændevinsstat paa den Maade. Derimod har jeg her sagt, og det staar jeg ved: hvis vi f. Eks. nedsætte Beskyttelsestolden paa forskellige Industriprodukter med et Beløb af 3 Millioner, vil det svare til en Binding for Forbrugerne af mindst 10 Millioner Kr. Hvis man saa gik til at kompensere Statskassens Indtægtsnedgang af 3 Millioner med en Brændevinsstat, vilde Demokratiet gøre følgende Forretning: Forbrugerne vilde vinde 10 Millioner, og der vilde saaledes blive et Plus af 10 Millioner mod et Minus af 3, altsaa en ren Binding af 7 Millioner. Seg synes, det er ærligere, heldigere og korrekttere at opløse Samfundet og Almenheden om, at man ad den Vej kan fremme deres Interesser i Stedet for ganske i Almindelighed at henholde sig til, at man aldrig vil gaa med til en Brændevinsbestatning. „Men“, vil man maaste svare, „de 7 Millioner, der indvindes, kunne ikke de samme Forbrugere til gode, som betale Brændevinsstaten.“ Det er en Fejlstagelse. Vor indenlandske Industri har hele Linjen over kastet sig over Fremstillingen af de simpleste og groveste Varer, som bruges i de brede Lag i Samfundet, altsaa den Binding, som vilde opnaas ved Nedsættelse af Fabrikanternes Toldbeskyttelse, vilde i første Række netop gavne dem, som eje mindst, og altsaa komme de samme Klasser til gode, som nyde det meste af Brændevinen.

Naar jeg endelig skal samle det Indtryk, jeg har af den Situation, som er skabt ved Regeringens Toldlovsforslag, vil jeg sige: Jeg er ingenlunde saa radikal, at jeg ikke kan gaa med til en aldeles loyal Forhandling om det her foreliggende. Jeg vil principielt modsætte mig adskilligt, som man her i Forslaget er gaaet med til; men paa den anden Side mener jeg, at man hellere skal nøjes med at gøre enkelte sunde, forsvarlige smaa Skridt fremad end ikke at naa de store. Jeg mener, man gør bedre heri end i at blive ved det gamle; thi det fører kun til, at Regeringen vil opkræve stadig større Forbrugsfatter paa Bæsis af den gamle Toldlov. Lad os beholde det bestaaende, der er godt og forsvarligt, lad os søge at komme til Enighed om det, der er tvivlsomt, men lad os endelig resolut rette paa det, som bitterligt er galt, galt ifølge Kendsgjerninger, galt ifølge Erfaringer, galt ifølge korrekte Tal og haandgribelige Beviser. Seg mener, at der hos tænkende Mennesker maa kunne opnaas Enighed om Forandringer, og jeg haaber ogsaa, at det skal lykkes at over-